

Negyven felbujtó

1999 augusztusában Zámoly község cigánytelepén az ott lakók agyonverték *Csete Ferenc* 21 éves csákvári fiatalembert. 2000-ben a gyilkosságnál jelen lévő családok számos tagja Franciaországba utazott, ahol Magyarországról is érkező támogatással 2001-ben politikai menedékjogot kértek és kaptak. Negyven magyar értelmiségi nyílt levélben köszönte meg a köztörvényes bűnözők befogadását. Ezek az emberek, amikor egy köztörvényes bűncselekményt figyelmen kívül hagytak annak érdekében, hogy egy általuk hangoztatott elmélet – a magyarok rasszisták – valóságát bizonyítsák, s áldozatnak tüntették fel a bűnösöket, valójában felbujtották az itthoni cigányság bűnözésre hajlamos rétegeit arra, hogy a többségi társadalom tagjait a kisebbségi jogok fedezékében bántalmazzák, minősített esetben akár meg is öljék őket. Ezért ezek az emberek személyükben felelősök *Marian Cozma* haláláért, *Ivan Pesics* és *Zarko Sesum* sebeiért.

Lionel Jospin úrnak, a Francia Köztársaság kormánya elnöke részére

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Március 8-án értesültünk arról, hogy az illetékes francia hatóság menekültként ismerete el a roma (cigány) kisebbséghez tartozó magyar állampolgárok egy csoportját, a Zámoly községből Franciaországba menekült roma közösség tagjait. Úgy véljük, ebben a döntésben a francia menedékjogi hatóság tárgyilagos tényfeltáró munkája, megfontolt mérlegelése mellett jelentős szerepet játszott a francia társadalom szolidaritása, amely különböző szervezeteknek és közéleti személyiségeknek a kérelmezőket támogató akcióiban és nyilatkozataiban nyilvánult meg.

A francia nemzet tiszteletreméltó hagyományai közé tartozik, hogy menedéket nyújt azoknak, akiket hazájukban politikai, faji vagy társadalmi okból üldöznek. Franciaország védelmében az évszázadok során – s legutóbb az 1956-os forradalom leverését követő időszakban – számos magyar részesült. E védelemért a magyar nemzet hálával tartozik Franciaországnak.

Elkeserítőnek tartjuk, hogy ma, több mint tíz évvel a magyar demokratikus jogállam újjászülése után, még mindig vannak Magyarországon emberek, akiknek megalapozottan kell tartaniuk attól, hogy származásuk miatt hátrányos helyzetbe kerülnek, üldöztetés áldozatai lehetnek. Hisszük, hogy a francia társadalom szolidaritása a menedékkérőkkel és a francia hatóság döntése tanulság lesz a magyar társadalom számára. Az európai integráció folya-

mata nem zárulhat le addig, amíg az ország félmillió roma népessége nem teljes értékű polgára a magyar társadalomnak. Amíg a mindenkori kormány nem tesz meg mindent a jogi és társadalmi egyenjogúság megteremtéséért. Amíg a rasszista kijelentéseket és a rasszista cselekedeteket – származzanak akár a közhatalom képviselőitől, akár magánszemélyektől – nem követi a társadalmi felháborodás kifejezése s indokolt esetben büntetés. Amíg a romákat következmények nélkül érhetik olyan jogsérelmek, amelyeket a többségi társadalom polgárai nem tűnének el.

Alulírottak levelükkel köszönetüket szeretnék kifejezni a zámolyi romák ügyét támogató személyeknek és szervezeteknek, s egyúttal az egész francia nemzetnek, amely ismét felkarolta azoknak az ügyét, akik menekülni kényszerültek.

Budapest, 2001. március 9.

Tisztelettel: *Ascher Tamás* főrendező; *Bársony János* kisebbségkutató; *Bíró András* alternatív Nobel-díjas; *Daróczy Ágnes* újságíró; *Eörsi István* író; *Esterházy Péter* író; *Faludy György* író; *Ferge Zsuzsa* szociológus, egyetemi tanár, az MTA és az Európai Akadémia tagja; *Fischer Ádám*, a Mannheimi Opera művészeti igazgatója; *Fridli Judit*, a Társaság a Szabadságjogokért ügyvivője; *Furmann Imre* ügyvéd, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda igazgatója; *Gombár Csaba* társadalomkutató; *Grunwalsky Ferenc* filmrendező, operatőr; *Halmai Gábor* alkotmányjogász, egyetemi tanár; *Havas Gábor* szociológus; *Hegedűs B. András* közgazdász, szociológus; *Hell István* újságíró; *Horváth Aladár*, a Roma Polgárjogi Alapítvány elnöke; *Jancsó Miklós* filmrendező; *Kemény István* szociológus; *Kende János* operatőr; *Kende Péter* politológus, a C. N. R. S. volt kutatási igazgatója, az MTA tagja; *Kenedi János* kritikus; *Kertesi Gábor* közgazdász, egyetemi tanár; *Kis János* filozófus, egyetemi tanár, Közép-európai Egyetem; *Kócze Angéla*, az emberi jogi oktatási program igazgatója, European Roma Rights Center, Budapest; *Konrád György* író; *Kőszeg Ferenc*, a Magyar Helsinki Bizottság elnöke; *Lengyel László* közgazdász, politológus; *Ludassy Mária* esztétörténész, egyetemi tanár; *Nádas Péter* író; *Nagy Boldizsár* nemzetközi jogász, egyetemi oktató (ELTE, Közép-európai Egyetem); *Orsós Éva*, a Mediátor Alapítvány igazgatója, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal volt elnöke; *Szikinger István* ügyvéd; *Tamás Gáspár Miklós* filozófus; *Ungváry Rudolf* író; *Vásárhelyi Miklós* sajtótörténész